

**គម្រោងបញ្ជាក់បច្ចេកវិទ្យាបង្កើនផលិតភាព
ដុំកំប៉ុស្តិ៍ (TSTD TA 7305-CAM)**

បច្ចេកទេសផលិតដីកំប៉ុស្តិ៍

ក. សេចក្តីផ្តើម

ខិត្តប័ណ្ណស្តីពី ការធ្វើដីកំប៉ុស្តិ៍ នេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ជាផ្នែកមួយនៃ សៀវភៅបច្ចេកទេសកសិករសម្រាប់ដំណាំត្រសក់ផ្អែម ដែលបានអនុវត្តនៅដើមឆ្នាំ ២០១២ ក្នុង ខេត្តកំពង់ចាម និង កំពង់ធំ។ ខិត្តប័ណ្ណនេះ រៀបរាប់ពីវិធីធ្វើដីកំប៉ុស្តិ៍ ៣ ប្រភេទ សម្រាប់ប្រើដាក់ដំណាំនេះ គឺ កំប៉ុស្តិ៍គោក កំប៉ុស្តិ៍ទឹកបំបែកស្លឹកដើម និង កំប៉ុស្តិ៍ទឹកជំនួយផ្លែត្រសក់ឱ្យផ្អែម។ ដីកំប៉ុស្តិ៍ទាំងនេះ ក៏អាចប្រើសម្រាប់ដំណាំបន្លែដំណាំយកផ្លែ និង ដំណាំផ្សេងទៀត បានដែរ។

ខ. តើអ្វីទៅជាដីកំប៉ុស្តិ៍?

ដីកំប៉ុស្តិ៍ គឺជា ដីធម្មជាតិ និង ជាអ្នកកែលំអដី ដែលបានមកពីដំណើរការកាច់បំបែក (ធ្វើឱ្យពុកផុយ) និង ការរលាយនៃវត្ថុធាតុសរីរាង្គ ក្រោមលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ (សំណើម និង កំដៅ) សមស្រប ដោយមីក្រូសរីរាង្គ និងសត្វល្អិតមានប្រយោជន៍ ឱ្យក្លាយទៅជាដីជាតិចិញ្ចឹម ដែលដំណាំអាចស្រូបយកប្រើសម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិត និង លូតលាស់បន្តពូជ។ សារធាតុសរីរាង្គចំបងៗ ដែលត្រូវប្រើរួមមាន ស្លឹកឈើស្រស់ ដីលាមកសត្វ ដីដំបូក ឬ ដីបាតបឹង ត្រពាំង ទឹកនោម ផេះអង្កាម ជាដើម....។

គ. តើដីកំប៉ុស្តិ៍ មានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ?

ដីកំប៉ុស្តិ៍មានប្រយោជន៍ណាស់សម្រាប់កសិករ ពីព្រោះវា ៖

- ផ្តល់ដី ដែលពុកផុយល្អ សម្រាប់យកទៅដាក់ដំណាំ
- កែប្រែគុណភាពដី ធ្វើឱ្យដីធ្ងន់ ដំណាំចាក់ឬសបានល្អ
- ងាយស្រួលធ្វើ និងអាចរកវត្ថុធាតុដើម មានស្រាប់ក្នុងភូមិ។
- ជួយកាត់បន្ថយចំណាយ ដើម្បីទិញដី។
- អាចប្រមូលប្រើអស់លទ្ធភាពនូវវត្ថុធាតុដើមមានស្រាប់ក្នុងមូលដ្ឋាន (លាមកសត្វ កាកសំណល់សរីរាង្គដំណាំ) ដែលបើពុំនោះទេ ត្រូវទុកចោល (ប្រមូលមិនអស់ ឬ ទុកហាលថ្ងៃខ្យល់ចោល ខូចគុណភាព) និង កខ្វក់បរិស្ថានជុំវិញផ្ទះ។
- ចូលរួមសំអាត និងធ្វើឱ្យភូមិដ្ឋាន ស្អាត មានអនាម័យ ។

ឃ. ប្រភេទដីកំប៉ុស្តិ៍ និង វិធីផលិត

ដីកំប៉ុស្តិ៍ មានវិធីផលិត ធាតុផ្សំ និង ប្រភេទខុសគ្នា ទៅតាមបច្ចេកទេស និងបទពិសោធន៍ និងតម្រូវការរបស់កសិករ ។ ក្នុងខិត្តប័ណ្ណនេះ យើងនឹងលើកយកបទពិសោធន៍ធ្វើដីមួយចំនួន

ដែលសមស្របសម្រាប់ដំណាំត្រសក់ផ្អែម និង ដំណាំបន្លែ។ វិធីផលិតទាំងនេះ ត្រូវការពេលខ្លី ហើយផលិតបានដីកំប៉ុស្តិ៍ មានគុណភាពល្អ សម្រាប់ប្រើតាមដំណាក់កាលផ្សេងៗ របស់ដំណាំ។

ឃ.១. ដីកំប៉ុស្តិ៍គោក

ឃ.១.១. វត្ថុធាតុផ្សំសម្រាប់ធ្វើ ដីកំប៉ុស្តិ៍គោក

បរិមាណវត្ថុធាតុផ្សំ គឺ អាស្រ័យលើបរិមាណដីកំប៉ុស្តិ៍ ដែលត្រូវការប្រើ ។ វត្ថុធាតុផ្សំ និង រូបមន្តធាតុផ្សំលាយ ដែលត្រូវប្រើ គឺ ៖

- លាមកគោ/ក្របីពុកផុយ ចំនួន ១ ភាគ
- ផេះអង្កាម ឬ ផ្សុងអង្កាម ចំនួន ០,៥០ ភាគ
- កំបោរស ចំនួន ០,០៥ ភាគ

ឧទាហរណ៍:

- លាមកគោក្របី (ពុកផុយ) ចំនួន ១០០ គីឡូក្រាម
- ផេះអង្កាម ឬ ផ្សុងអង្កាម ចំនួន ៥០ គីឡូក្រាម
- កំបោរស ចំនួន ៥ គីឡូក្រាម

- ទឹកធម្មតា ប្រើក្នុងបរិមាណសមស្រប សម្រាប់ស្រោចផ្សើមនៅពេលលាយសារធាតុផ្សំ ច្របល់ចូលគ្នាឱ្យសព្វ។
- ថង់ប្លាស្ទិចថ្នាធំ ឬ តូច អាស្រ័យលើបរិមាណដី ដែលយើងត្រូវផលិត (ឧទាហរណ៍: បើថង់ច្រកដីធ្វើរួច មាន កំពស់ ១,៥ម៉ែត្រ និង ធ្មេញឈើ (ឬ ទទឹងមាត់ថង់) ២,៥ ម៉ែត្រ គឺអាចផលិតបានដីកំប៉ុស្តិ៍គោក បានប្រមាណជា ១ តោន។

ឃ.១.២. វិធីធ្វើជីកំប៉ុស្ត៍គោក

- ត្រៀមឧបករណ៍ដែលត្រូវការ មាន តង់កៅស៊ូសម្រាប់ក្រាល ចង់ប្លាស្ទិចថ្លាសសម្រាប់ច្រក ចប បែល បង្កី ជញ្ជីង...។ល។
- ចំពោះលាមកគោកក្របី ត្រូវយកលាមកគោកក្របីពុកផុយ (ឬ កាកសំណល់ឡូជីវខស្ម័ន) ដែលស្ងួត ឬ សើមតិចៗ ហើយ ជ្រាយបំបែក និង រើសយកកំទិចកំទីថ្ម ចង់ប្លាស្ទិច និង វត្ថុ រឹង មិនរលាយ/រលួយផ្សេងៗ ចេញឱ្យស្អាត។
- ចាក់ធាតុផ្សំទាំង ៣ ចូលគ្នា លើតង់កៅស៊ូ ដែលបានក្រាល ដោយស្រោចទឹក ឱ្យជោគល្មម បានសព្វល្អ។
- ចងក្របូចមាត់ចង់ប្លាស្ទិចថ្លាសម្តាង រួចដាក់បញ្ជូរ (ដោយដាក់ ខាងចុង នៅក្រោម ធ្វើជាបាតចង់) ហើយជ្រើសរើសទីតាំង ដាក់ចង់ដែលអាចត្រូវកំដៅថ្ងៃបានល្អ ពេញមួយថ្ងៃ ។
- ច្រកដីដែលលាយច្របល់គ្នារួច ចូលក្នុងចង់ប្លាស្ទិចថ្លា ហើយកៀរពង្រាយឱ្យពេញបាតចង់ល្អ
- បន្ទាប់ពីច្រកពេញ (ត្រឹមកម្រិតអាចក្របូច ចង់មាត់បាន) ត្រូវចំហរមាត់ចង់ ហាលថ្ងៃ ឱ្យបានយ៉ាងតិច ២ ម៉ោង មុននឹងចងក្របូចមាត់ចង់ ខាងលើ។

- ចង់មាត់ចង់ឱ្យជិតល្អ ហើយទុកហាលថ្ងៃ នៅទីតាំងនោះ យ៉ាងតិច ១៤ ថ្ងៃ ទើបអាចប្រើបាន។ ទុកកាន់តែបានយូរ ជាងនេះ កាន់តែប្រសើរ។

ឃ.២. ជីកំប៉ុស្ត៍ទឹក សម្រាប់បំប៉នដើមស្លឹក

ឃ.២.១. វត្ថុធាតុផ្សំជីកំប៉ុស្ត៍ទឹកបំប៉នដើមស្លឹក

ក្នុងការផ្សំ ជីកំប៉ុស្ត៍ទឹកបំប៉នដើមស្លឹក ត្រូវប្រើធាតុផ្សំ ខាងក្រោម៖

- ស្លឹកទន្រ្ទាងខែត្រចិត្រញាំ កន្លះពាង (ពាងចំណុះ ២០០លីត្រ)
- អាចម៍មាន់ ឬ អាចម៍ប្រចៀវ ដែលកាច់បំបែកសរីរាង្គបានល្អ ចំនួន ៣ គីឡូក្រាម
- ទឹកនោមគោកក្របី ឬ មនុស្ស
- ទឹកធម្មតា ចាក់បំពេញពាង

ឃ.២.២. វិធីធ្វើជីកំប៉ុស្ត៍ទឹកបំប៉នដើមស្លឹក

- ឧបករណ៍ និងសំភារៈដែល ត្រូវការ រួមមាន ៖ ពាងទឹក ឬ ធុងប្លាស្ទិចចំណុះ ២០០លីត្រ។
- ស្លឹកទន្រ្ទាងខែត្រចិត្រញាំខ្លីៗ កន្លះពាង (ឬ កន្លះធុង)
- អាចម៍មាន់ ឬ អាចម៍ប្រចៀវ ដែលមានលក្ខណៈ កាច់បំបែក ពុកផុយ បានល្អ
- ទឹកនោមគោកក្របី ឬ មនុស្ស
- ទឹកធម្មតា ចាក់បំពេញពាង (ឬ ធុង)
- ដាក់វត្ថុធាតុផ្សំទាំងបីចូលគ្នា ក្នុងពាង ហើយចាក់ទឹកបំពេញ
- ដាក់ពាង/ធុងដី នៅកន្លែងម្តប់ គ្របវាឱ្យជិតល្អ
- កូរមួយថ្ងៃ ២ដង ហើយក្នុងមួយដងៗ ប្រមាណជា ៥នាទី

- ទុកពាងនៅទីតាំងនោះយ៉ាងតិច ២១ថ្ងៃ ទើបអាចប្រើបាន។ ទុកកាន់តែបានយូរជាងនេះ កាន់តែប្រសើរ។
- ប្រើជីទឹកនេះ លាយជាមួយទឹក ឬ បង្ហូរជាមួយទឹកស្រោច តាមទុយោស្រោចដំណាក់ទឹក តាមគល់ដំណាំ។

ឃ.៣. ជីកំប៉ុស្ត៍ទឹកជំនួយផ្លែឱ្យផ្អែម

ឃ.៣.១. វត្ថុធាតុផ្សំជីកំប៉ុស្ត៍ទឹកជំនួយផ្លែឱ្យផ្អែម

ដើម្បីផ្សំជីកំប៉ុស្ត៍ទឹកជំនួយផ្លែឱ្យផ្អែម ត្រូវប្រើធាតុផ្សំ ខាងក្រោម៖

- ក្បាលត្រី (ឬ កាកសំណល់អាចម៍ត្រី) ចំនួន ៣ គីឡូក្រាម
- ស្ករត្នោត ១ គីឡូក្រាម
- ទឹកធម្មតា ១ លីត្រ
- មេដី ០,៥ លីត្រ (ជាទឹកដី ដែលផលិតតាមវិធីនេះ ហើយ ទុកយូរ)

ឃ.៣.២. វិធីធ្វើជីកំប៉ុស្ត៍ទឹកជំនួយផ្លែឱ្យផ្អែម

- ដាក់វត្ថុធាតុផ្សំ ទាំងបីចូលគ្នា ក្នុងធុង ឬ កូនពាង
- ដាក់កូនពាង ឬ ធុងនោះ នៅកន្លែងដែលមានម្តប់
- កូរល្បាយដី រៀងរាល់ ៣ថ្ងៃម្តង។
- ទុកពាងដី នៅទីតាំងនោះយ៉ាងតិច ១ខែ ទើបអាចប្រើបាន។ ទុកកាន់តែបានយូរជាងនេះ កាន់តែប្រសើរ។
- ប្រើជីទឹកនេះ លាយជាមួយទឹក ឬ បង្ហូរជាមួយទឹកស្រោច តាមទុយោស្រោចដំណាក់ទឹក តាមគល់ដំណាំ។

